Elm
For Ruth Fainlight

I know the bottom, she says. I know it with my grat tap root:
It is what you fear.
I do not fear it: I have been there.

Is it the sea you hear in me,
Its dissatisfactions?
Or the voice of nothing, that was your madness?

Love is a shadow.
How you lie and cry after it
Listen: these are its hooves: it has gone off, like a horse.

All night I shall gallop thus, impetuously,
Till your head is a stone, your pillow a little turf,
Echoing, echoing.

Or shall I bring you the sound of poisons?
This is rain now, this big hush.
And this is the fruit of it: tin-white, like arsenic.

I have suffered the atrocity of sunsets.
Scorched to the root
My red filaments burn and stand, a hand of wires.

Now I break up in pieces that fly about like clubs.
A wind of such violence
Will tolerate no bystanding: I must shriek.

The moon, also, is merciless: she would drag me
Cruelly, being barren.
Her radiance scathes me. Or perhaps I have caught her.

I let her go. I let her go
Diminished and flat, as after a radical surgery.
How your bad dreams possess and endow me.

I am inhabited by a cry.
Nightly it flaps out
Looking, with its hooks, for something to love.

I am terrified by this dark thing
That sleeps in me;
All day I feel its soft, feathery turnings, its malignity.

Clouds pass and disperse.
Are those the faces of love, those pale irretrievables?
Is it for such I agitate my heart?

I am incapable of more knowledge.
What is this, this face
So murderous in its strangle of branches? ---

Its snaky acids kiss.
It petrifies the will. These are the isolate, slow faults
That kill, that kill, that kill.

Překlad Jiřiny Haukové:

Jilm

Říká, znám dno. Znám je svým velkým pípovitým kořenem:
vy se toho bojíte.
Já se toho nebojím: byl jsem tam.

Je to moře, co ve mně slyšíte,
jeho nespokojenost?
Či je to hlas nicoty, který byl vaším šílenstvím?

Láska je stín.
Poslouchejte, jak ležíte a naříkáte pro ni:
to jsou její kopyta: jako kůň odešla.

Celou noc budu tak klusat zuřivě,
tvá hlava je kamenem, tvůj polštář kousek drnu,
znějící ozvěnou, znějící ozvěnou.

Nebo mám ti přinést zvuk jedu?
Toto je nyní déšť, toto velké ticho.
A toto je jeho plod: cínově bílý jako arzenik.

Protrpěla jsem krutost západů slunce.
Spálená ke kořenu,
má rudá vlákna žhnou a vydrží, ruka z drátků.

Teď se tříštím v kusy, které létají kolem jako kyje.
Vítr takové síly
nesnese tu podívanou: musím křičet.

Měsíc je také nemilosrdný, krutě by mne táhl,
sám neplodný.
Jeho záře mne zraňuje. Či jsem ho snad chytila?

Nechám jej plout. Nechám jej plout
zmenšený a plochý jako po operaci.
Jak mne ovládají tvé sny a jsou mým údělem.

Pláč mne obývá.
V noci mává křídly
a dívá se svými háčky po něčem, co by miloval.

Jsem zděšena touto temnou věcí,
která spí ve mně;
celý den cítím její měkké, pernaté obracení, její zlobu.

Mraky míjejí a rozptylují se.
Je to tvář lásky, ta jejich bledost, kterou nelze nahradit?
Proto pobuřuji své srdce?

Jsem neschopna vědět víc.
Co je tohle, tato tvář,
tak vražedná ve svém zaškrcení větví?

Její hadí kyseliny líbají.
Vůle jimi kamení. Tohle jsou ty opuštěné, pomalé pochyby,
které vraždí, vraždí, vraždí.

Překlad Jana Zábrany:

Jilm mluví
Ruth Fainlightové

Znám dno, říká. Znám je kořenem velkým jak hadice:
to je to, čeho se ty bojíš.
Já z něho strach nemám: já tam byl.

Je to moře, co slyšíš ve mně,
jeho podrážděné reptání?
Nebo hlas nicoty, která byla tvým šílenstvím?

Láska je stín.
Jak ležíš a pláčeš, když je po ní.
Naslouchej, tohle jsou její kopyta: uprchla jako kůň.

Takhle zběsile, tryskem, se budu hnát celou noc,
dokud tvá hlava je kámen, tvůj polštář kus drnu,
dunící ozvěnou, dunící ozvěnou.

Nebo ti mám přinést šumění jedů?
Tohle je teď déšť, to hluboké ticho.
A tohle je jeho plod: bílý jak cín, jako arzenik.

Protrpěl jsem ukrutnost západů slunce.
Má rudá vlákna
spálená až ke kořenu, hoří a trčí jak drátěná ruka.

Teď pukám na kusy, které létají kolem jak hole.
Tak divoký vítr
nebude trpět zevlování: musím kvílet.

Luna také nezná lítost; krutě by mne
vlekla, sama neplodná.
Její zář mě ničí. Nebo jsem snad já polapil ji.

Pustím ji. Pustím ji,
zredukovaný a plochý jak po radikálním chirurgickém zákroku.
Jak si mě přisvojily tvoje zlé sny a jak mě povzbuzují.

Uhnízdil se ve mně pláč.
Každou noc se vytřepetá ven
a s háčky udic se rozhlíží po něčem, co by se dalo milovat.

Děsí mě ta temná věc,
která spí ve mně;
celý den cítím její hebké péřové pohyby a její zášť.

Mraky míjejí a rozplývají se.
Tohle jsou tváře lásky, ti bledí pomíjivci?
Pro takové si jitřím srdce?

Není v mých silách se dovědět víc.
A co je tohle – ta tvář,
tak vražedná v škrtivém sevření větví? ---

Její hadí kyseliny líbají.
Vůle z toho kamení. To jsou ty izolované, vleklé chyby,
z nichž přijde smrt, přijde smrt, přijde smrt.

Překlad Tomáše Hrácha:

Jilm
Věnováno Ruth Fainlightové

Vím, co je dole, říká. Vím to od kořenů:
to, čeho se ty
bojíš. Já ne: byl jsem tam.

Slyšíš snad ze mne věčně
nespokojené moře?
Nebo hlas nicoty, tvé šílenství?

Láska je stín.
Když ležíš a pláčeš kvůli ní,
slyš: klapot jejích kopyt: pádí pryč jako kůň.

Celou noc budu takhle cválat,
než se tvá hlava změní v kámen, polštář v drn,
co duní, duní.

Nebo chceš přinést zvuky jedů?
To velké mlčení je déšť.
A tohle je jeho plod: bílý jak arzenik.

Přežil jsem zrůdnost soumraků.
Z mých rudých vláken, spálených
až ke kořenům, trčí drátěná ruka.

Rozpadám se, úlomky prší kolem.
Takový prudký vítr
nesnáší lhostejnost. A proto musím křičet.

Ba ani luna nezná slitování: vláčela by mne,
svou neplodností krutá.
Zraňuje mne svou září. Anebo ji mám v rukou.

Pouštím ji. Pouštím ji,
malou a plochou jak po operaci.
Jak jen si mě tvé zlé sny přivlastňují.

Uvnitř mne hnízdí výkřik.
Vylétá do noci
a s drápy hledá, co by miloval.

Ta temná věc, co ve mně spí,
mě děsí;
cítívám její hebké pohyby, zlo v ní.

Oblaka přeletí a rozplynou se.
Jsou to snad tváře lásky, bledé, nenávratné?
To kvůli nim mi tolik buší srdce?

Teď už se nedokážu nic víc dozvědět.
Ten obličej, jež vraždí výrazem,
čí je ta tvář skrytá mezi větvemi?

Úlisně sycí její louhy.
Zmrazují vůli. To jsou ty osamělé, plíživé
chyby, co zabíjejí. Zabíjejí.

The Applicant

First, are you our sort of a person?
Do you wear
A glass eye, false teeth or a crutch,
A brace or a hook,
Rubber breasts or a rubber crotch,

Stitches to show something´s missing? No, no? Then
How can we give you a thing?
Stop crying.
Open your hand.
Empty? Empty. Here is a hand

To fill it and willing
To bring teacups and roll away headaches
And do whatever you tell it.
Will you marry it?
It is guaranteed

To thumb shut your eyes at the end
And dissolve of sorrow.
We make new stock from the salt.
I notice you are stark naked.
How about this suit ---

Black and stiff, but not a bad fit.
Will you marry it?
It is waterproof, shatterproof, proof
Against fire and bombs through the roof.
Believe me, they´ll bury you in it.

Now your head, excuse me, is empty.
I have a ticket for that.
Come here, sweetie, out of the closet.
Well, what do you think of *that?*
Naked as paper to start

But in twenty-five years she´ll be silver,
In fifty, gold.
A living doll, everywhere you look.
It can sew, it can cook,
It can talk, talk, talk.

It works, there is nothing wrong with it.
You have a hole, it´s a poultice.
You have an eye, it´s an image.
My boy, it´s your last resort.
Will you marry it, marry it, marry it.

Překlad Jana Zábrany:
Žadatel
Tak předně, jste náš člověk?
Máte
skleněné oko, falešný chrup nebo třeba berlu,
nějaký háček, někde malou svorku,
hrudníček z korku, gumu do rozkroku,

pár štychů na důkaz, že něco chybí? Nic takového?
Jak vám pak ale máme něco dát?
No, kvůli tomu se hned nemusíte rozplakat.
Ukažte ruku. Dlaň otevřít.
Prázdná? Hm – no jo. To nic, my vám do ní dáme ruku,

která ji i té prázdnoty zbaví,
bude vám nosit čaj, zahánět bolesti hlavy,
ta vám udělá všechno, stačí poručit.
Tak co, nechcete si ji vzít?
Máte ji se zárukou, že nakonec

vám zatlačí i oči, prostě prima věc,
s tou všechno přebolí.
Ten nový model vyrábíme ze soli.
Poslyšte, s vámi je ale těžká práce.
Co třeba tenhle obleček --

černý a tuhý, ale padne vám, a ta láce!
Tak vezmete si ho? Ano?
Je vodotěsný, ohnivzdorný, k neroztrhání,
když spadne bomba, spolehlivě vás ochrání,
do rakve vydrží, s tím máte vystaráno.

Teda v hlavě račte mít, s prominutím, seno.
Dali mi to tu černé na bílém.
Hej polez, miláčku, polez z té skříně ven!
Tak co, jak se vám páčí *tahleta?*
Pro začátek holý zadek, no pro to se svět nezboří,

ale za pětadvacet let bude ze stříbra
a za padesát ze zlata.
Živá panenka – zprava i zleva, odevšud.
Umí šít, umí vařit,
a jak hovoří, jak ta hovoří, jak hovoří!

Funguje perfektně, není to žádný šunt.
Vy máte díru, ona je obklad na ni.
Vy máte oko, ona je obraz na dívání.
Chlapče, takovou šanci už jakživ nebudete mít.
Koukejte si ji vzít, si ji vzít, si ji vzít!

Daddy

You do not do, you do not do
Any more, black shoe
In which I have lived like a foot
For thirty years, poor and white,
Barely daring to breathe or Achoo.

Daddy, I have had to kill you.
You died before I had time –
Marble-heavy, a bag full of God,
Ghastly statue with one grey toe
Big as a Frisco seal

And a head in the freakish Atlantic
Where it pours bean green over blue
In the waters off beautiful Nauset.
I used to pray to recover you.
Ach, du.

In the German tongue, in the Polish town
Scraped flat by the roller
Of wars, wars, wars.
But the name of the town is common.
My Polack friend

Says there are a dozen or two.
So I never could tell where you
Put your foot, your root,
I never could talk to you.
The tongue stuck in my jaw.

It stuck in a barb wire snare.
Ich, ich, ich, ich,
I could hardly speak.
I thought every German was you.
And the language obscene

An engine, an engine
Chuffing me off like a Jew.
A Jew to Dachau, Auschwitz, Belsen.
I began to talk like a Jew.
I think I may well be a Jew.

The snows of the Tyrol, the clear beer of Vienna
Are not very pure or true.
With my gypsy ancestress and my weird luck
And my Taroc pack and my Taroc pack
I may be a bit of a Jew.

I have always been scared of *you*,
With your Luftwaffe, your gobbledygoo.
And your neat moustache
And your Aryan eye, bright blue.
Panzer-man, panzer-man, O You –

Not God but a swastika
So black no sky could squeak through.
Every woman adores a Fascist,
The boot in the face, the brute
Brute heart of a brute like you.

You stand at the blackboard, daddy,
In the picture I have of you,
A cleft in your chin instead of your foot
But no less a devil for that, no not
Any less the black man who

Bit my pretty red heart in two.
I was ten when they buried you.
At twenty I tried to die
And get back, back, back to you.
I thought even the bones would do.

But they pulled me out of the sack,
And they stuck me together with glue.
And then I knew what to do.
I made a model of you,
A man in black with a Meinkampf look

And a love of the rack and the screw.
And I said I do, I do.
So daddy, I'm finally through.
The black telephone's off at the root,
The voices just can't worm through.

If I've killed one man, I've killed two –
The vampire who said he was you

And drank my blood for a year,
Seven years, if you want to know.
Daddy, you can lie back now.

There's a stake in your fat black heart
And the villagers never liked you.
They are dancing and stamping on you.
They always *knew* it was you.
Daddy, daddy, you bastard, I'm through.

A. ALVAREZ

born 1929

Alvarez was the most important critic and reviewer of modern poetry in England during the fifties and sixties. He was first of all associated with the Movement (and his poems of this period owe a debt to Empson), and later he became the advocate of the 'confessional' Americans: Robert Lowell, John Berryman and Sylvia Plath. His later poems, too few in number, have the spare, taut cleanness of style which he has always advocated.

Lost

My sleep falters and the good dreams:
The sky lit green, you reaching, reaching out
Through a bell of air. I stir.

The same wrist lies along my cheek;
My fingers touch it. The same head on my chest
Stirs. My arms round the same body;
And I feel the dead arms stir,
My fingers in the same dead hair.
The same belly, dead thighs stir.

The dream whirrs, cuts. The day blinks, stirs.
Hers. Not yours, my love. Hers.

Back

The night I came back from the hospital, scarcely
Knowing what had happened or when,
I went through the whole performance again in my dreams.
Three times – in a dance, in a chase and in something
Now lost – my body was seized and shaken
Till my jaw swung loose, my eyes were almost out

TÁTO

Teď už to skončí, teď to přestane,
nejsi tu, ani tvá černá bota ne,
ta, co jsem v ní třicet let žila
jak noha, ubohá a bílá,
zakřiknutá a s otlačenou patou.

Musela jsem tě zabít, táto.
Umřels mi dřív, než jsem mohla – –
těžký jak mramor, pytel plný Boha,
strašlivá socha s prstem na noze
šedým a velikým jak tuleň od Friska

a s hlavou v potřeštěném Atlantiku
tam, kde přelévá svou modrozelenou paletu
ve vodách u krásného Nausetu.
Modlila jsem se, aby ses uzdravil,
modlila jsem se za tátu. Ach, du.

Mluvils německy, vyrůstals v polském městě
rozmandlovaném na placku parním válcem
válek, válek, válek.
Jenže jméno toho města prý je tam běžné.
Můj polský přítel mi vždycky říká,

že takových tam jsou na tucty.
A tak jsem nikdy přesně nevěděla, odkud ty
vlastně pocházíš, kdes to znal každou myš,
neptala jsem se a teď už to nikdo nezjistí.
Jazyk mi strnul v čelisti.

Uviz mi v oku z ostnatého drátu.
Ich, ich, ich, ich,
na víc mi tehdy nestačily rty.
Myslela jsem, že každý Němec jsi ty.
A řeč je to hnusná, z té se ozývá

lokomotiva, ta lokomotiva,
co mě odveze, ufuněná a divoká,
jak židovku do Dachau, do Osvětimi, do Belsenu.
Začala jsem mluvit jako židovka.
Klidně. Proč bych nemohla být židovka?

Závěje v Tyrolích a světlý ležák z Vídně,
to všechno není tak pravdivé a ryzí, jak se zdá.
Se svým počouchlým štěstím, se svou cikánskou
pramátí,
s tím, jak jsem se dala na taroky a na karty,
mohla bych být klidně trochu židovka.

Vždycky jsem byla hrůzou bez sebe
z té tvé luftwaffe, z těch keců, z toho blebleble,
děsil mě i tvůj čistě zastřižený knír,
byls tak árijsky, tak modře okatý.
Panzermanne, panzermanne, ty, ach ty – –

žádný Bůh, ale svastika černá tak,
že ani nebe nevykvikne z té temnoty.
Každá ženská zbožňuje nějakého fašistu,
holínku ve ksichtě a surové,
surové srdce nějakého surovce jako ty.

Tam na té fotce, kde tě mám, táto,
stojíš ve škole u tabule jak přibitý,
máš důlek na bradě, tam nemáš prasklé kopyto,
ale ďábel jsi stejně, kdepak, ani to
ti nepomůže, ty jsi ten černý, jasně, to jsi ty,

kdo mi rozkřáp křehké rudé srdce jako střep.
Bylo mi deset, když jsem ti šla na pohřeb.
Ve dvaceti jsem to tady chtěla vzdát
a vrátit se k tobě, k tobě, a už napořád.
Když nic, tak ty kosti jsem ti chtěla dát.

Jenže tenkrát mě z toho pytle vytáhli,
poslepovali mě klihem jako porcelán.
Pak už jsem věděla, jak na to, jak to udělám.
Uhnětla jsem si z vosku figurku: byl to minipán
v černém jako ty a jak vystřižený z Mein Kampfu,

milovník skřipce, kleští, tortury a olova.
A řekla jsem si: sejmi ho. Do písmene a do slova.
Takže teď, táto, teď konečně jsem hotová.
Černý telefon je vyrvaný i s kořenem,
hlasy se jím nedokážou proklovat.

A jestli jsem zabila jednoho chlapa, zabila jsem
dva – –
toho upíra, co tvrdil, že je tvoje já,
a pil mi krev, celý rok mi pil krev,
sedm let, když to chceš vědět, když to chceš.
Lehni si, kdes ležel, táto, lehni a lež.

V pupkatém černém srdci teď máš zatlučený kůl.
Lidi ze vsi ti nikdy nemohli přijít na jméno.
Teď po tobě tancují a dupou, nic ti nezapomenou.
Ti věděli vždycky, co jsi zač a co ti mají za zlé.
Táto, táto, já to už mám za sebou, ty hajzle.

The Munich Mannequins

Perfection is terrible, it cannot have children.
Cold as snow breath, it tamps the womb

Where the yew trees blow like hydras,
The tree of life and the tree of life

Unloosing their moons, month after month, to no purpose.
The blood flood is the flood of love,

The absolute sacrifice.
It means: no more idols but me,

Me and you.
So, in their sulphur loveliness, in their smiles

These mannequins lean tonight
In Munich, morgue between Paris and Rome,

Naked and bald in their furs,
Orange lollies on silver sticks,

Intolerable, without mind.
The snow drops its pieces of darkness,

Nobody´s about. In the hotels
Hands will be opening doors and setting

Down shoes for a polish of carbon
Into which broad toes will go tomorrow.

O the domesticity of these windows,
The baby lace, the green-leaved confectionery,

The thick Germans slumbering in their bottomless Stolz.
And the black phones on hooks

Glittering
Glittering and digesting

Voicelessness. The snow has no voice.

Překlad Jana Zábrany:

Mnichovští manekýni

Dokonalost je strašná, nemůže mít děti.
Studená jako dech sněhu, ucpává lůno,

kde kvetou tisy jak hydry,
strom života a strom života

uvolňují své luny, měsíc co měsíc, a k ničemu.
Příval krve je příval lásky,

absolutní oběť.
Říká: žádné jiné modly kromě mne,

kromě mne a tebe.
Tak se tihle manekýni se svými úsměvy,

ve svém sírovém půvabu uklánějí dnes večer
v Mnichově, v té márnici mezi Paříží a Římem,

nazí a plešatí a ve všech těch kožešinách,
pomerančová lízátka na stříbrných špejlích,

nesnesitelní, bez myšlenky v hlavě.
Sníh trousí vločky ze tmy,

nikde nikdo. V hotelech
budou ruce otvírat dveře a odkládat boty,

aby je kdosi naleštil krémem jak uhel,
boty, do kterých zítra vklouznou široké prsty.

Ó domácká útulnost těch oken,
kojenecká krajka, cukrářství v zeleném listí,

tlustí Němci pospávající ve své bezedné *Stolz*.
A černé telefony ve vidlicích

se třpytí,
třpytí a zažívají

bezhlesost. Sníh nemá hlas.